

Marinka Marija Miklič

Vlak odhaja

V daljavi sliši pisk, vlak prihaja na postajo, to je znak, da mora iz postelje. Napoti se proti kopalnici, se stušira, vmes vrže pogled v ogledalo. Opazi nove gube in že hiti nazaj v spalnico. Pri odprtih vratih omare se odloči za modro krilo, zraven se lepo poda črtasta bluza, a je v omari ne najde.

Pristavi kavo in mimogrede preveri, kako je s čokolinom. Pomirjena ugotovi, da ga je dovolj, ozre se še po mleku, tudi tega je dovolj. Svojemu šolarčku pripravi še skodelico in vse postavi pred mikrovalovko. Zajtrk si od letos "kuha" sam. Zdaj se loti sendvičev. Zavite položi na mizo, doda še sok in mandarine. V torbici poišče denarnico in se vrne v kuhinjo. Hčeri zraven malice priloži še denar za izlet. Naj se ima lepo, pomisli, tako je pridna in samostojna!

Kava je kuhana, privoščiči si požirek. V kuhinji je kup nezlikanega perila in vmes se zasveti tista bluza. Poišče likalnik in zlika blužo, jo obleče, spet seže po kavi.

Za pričesko ima le pet minut časa. Oprani lasje štrlijo na vse strani, skuša jih popraviti s figarom, a ne gre. Vzame navijalko, navije pramen in pomisli, da tega v avtu ne bo opaziti.

Ličenje je po vseh teh letih ena sama rutina: krema, puder, črtalo, maskara, šminka, kapljica parfuma. Vrne se v kuhinjo, v naglici popije zadnji požirek kave in se pri tem poškropi po bluzi, na kateri se pokaže majhen madež. Zdaj nima več časa, da bi iskala drugo blužo.

Čez petnajst minut parkira pred službo. Sname navijalko, pogleda v ogledalo, nato po parkirišču. Oddahne se, direktorja še ni. Pisarno ima v prvem nadstropju, na koncu hodnika. Teče po stopnicah, skoraj jih preskakuje. Odklene pisarno, odloži torbico, pograbi prenosnik in že hiti proti sejni sobi.

"Lepo jih pričakaj! To pogodbo morajo podpisati, to je za nas zelo pomembno!" ji je včeraj naročil direktor.

Na mizi je vse pripravljeno; najbolj jo je skrbelo za vodko, brez nje Rusi ne bodo pripravljene na vlaganje v projekt.

Prihajajo, direktor se jim klanja do tal, sama jim ponuja sedeže, vodko, sok. Opisuje investicijski projekt, na zaslonu jim prikazuje projekcijo vložkov in donosov. V žepu jo stresa telefon, še dobro, da je izključila zvok, pomisli.

Minilo je, Rusi so pogodbo podpisali, zdaj so na kosilu, nje niso povabili. Pogleda na telefon: štirinajst neodgovorjenih klicev, vsi od mame. Pokliče jo.

“Kaj si pozabila name? Vse me boli, v prsih me duši, dihati ne morem! Pa kruha nimam niti mleka!”

“Mama, včeraj sem ti prinesla kruh in mleko,” se zagovarja, a mama vztraja, da mora priti takoj.

Vzdihne in pomisli, kako je njena dementna mama gotovo spet vse pozabila in pomešala. Napisati mora prošnjo za dom, tako ne gre več... Vest ji ne da miru, v bližnji trgovini kupi štiri sveže žemljice in drvi skozi mesto proti bloku. Tam pred kanto za smeti stoji ciganska družina; boski in umazani otroci se dolgočasijo ob smeteh, iz katerih zaudarja. Mama, v rožnatem krilu, tudi bosa, z bisago čez ramo, se sklanja v smetnjak in brska po njem. Smrdi! Vse naokoli smrdi!

Z balkona v tretjem nadstropju se dere starka: “Pojdite stran, policijo bom poklicala, včeraj ste vse razmetali, kdo bo pa pobiral za vami?”

“To ne delamo mi, vaši čivili so to razmetali,” se brani ciganka in mirno brska naprej.

“Kje imaš pa cigana? Delat ga našeni, pa ti ne bo treba fehtarit!” je starka neusmiljena.

Z berglo krevsa po svojem nadstropju, po stopnicah ne more. Vse dni presedi na balkonu in ogovarja vse po vrsti. A največkrat kriči, sicer je tisti spodaj ne slišijo, pravi.

Mama v dnevni sobi gleda turško nadaljevanko. Na zaslonu se prikaže zasnežena pokrajina.

“O, kako pa to, da si zdaj prišla?” se začudi.

Brez besed položi žemljice na mizo.

“Saj ne bi bilo treba, imam še vsega dovolj! Kje pa je Andrej? A je šel smučat?” nadaljuje mama.

“Mama, zdaj ni snega, zdaj je poletje!” potrpežljivo razlaga.

Vprašanje o Andreju presliši, v grlu se ji nabere cmok, ne more mami vsak dan znova razlagati, da Andreja ni več, da je sama za vse.

“Pokličiči, če boš še kaj rabila,” se poslovijo, na hodniku sproti pobere polno vrečko smeti, pred blokom jo vrže v smetnjak in odhiti nazaj v službo.

Vročje je, sredi junija je pritisnil vročinski val. Klima v avtu ne dela, vsa je potna. Medtem ko stoji pred semaforjem, se ozre na tisti madež na bluzi, razlezel se je, tudi šminka se je v vročini razmazala.

Pred pisarno postoji, ne najde ključev. Mrzlično razmišlja, ali jih je mogoče pustila pri mami. Spet nazaj v avto, še enkrat na drugi konec mesta. Pelje se mimo šole, na prehodu je polno otrok, pouka je konec, otroci odhajajo domov. Njenega šolarčka ni med njimi, za zdaj zanj še plačuje popoldansko varstvo, a ne ve, kako bo zmogla jeseni.

Končno spet stoji pred maminimi vrati, zaklenjena so, pozvoni, nihče ne odpre, pozvoni pri sosedih. Na vratih se pokaže mlado dekle, pove, da je šla mama z njenim dedkom na kavico. V tistem trenutku se spomni, da je imela ključ v rokah, ko je odhajala iz stanovanja. Držala jih je v isti roki kot smeti, kaj če jih je z njimi vred vrgla v smetnjak?

Steče do smetnjaka, pobrska in zagleda ključ, nagne se in seže po njih, toda ključ zdrsnejo še globlje. V smetnjaku najde plastično gajbico, stopi nanjo in jih skuša doseči. Ko se sklanja, zavoha smrad, potem pa z grozo ugotovi, da tudi sama smrdi. Madež na bluzi je vse večji. Ključ vidi, a jih ne doseže, le nekaj centimetrov ji manjka. Med smetmi najde plesnivo kitajsko palčko, jo zatakne za obesek ter ključ počasi in previdno dviguje. Končno jih drži v rokah, oddahne se.

Tedaj zasliši iz tretjega nadstropja: "Poberi se, tu ne boš nič našla, so že vse vaši prebrskali. Delat pojdi! Zdaj bom pa res poklicala policijo, dovolj vas imam, lenobe ciganske!"

"Gospa Mimi, to sem jaz, Stankina Metka, ključ sem izgubila!" zakriči nazaj.

"Aja, nisem te prepoznala, slabo vidim. Naj pride mama kaj na kavo! Kako si pa ti?" bi se starka zdaj pogovarjala.

V naglici zakriči: "Dobro," in že vžiga avto. Nekam čuden zvok ima, pomisli, nato pa odbrzi nazaj v službo, a kot nalašč na vseh križiščih svetijo rdeče luči. Pri zadnjem se ozre v izložbo lokala z veliko reklamo *Ugodno odkupujemo zlato*. Spreleti jo misel, a se že pelje naprej.

Spet je v pisarni, na hitro poje žemljico in jogurt in se potopi v delo. Dobro ji gre od rok.

Ob štirih ugasne računalnik, se pozdravi s snažilko in odide proti parkirišču. Obrne ključ, avto ne vžge, vnovič poskuša, večkrat, brez uspeha. Nemočna stoji na parkirišču, po telefonu pokliče sosedo.

"A bi šla pogledat, ali sta moja otroka doma?" jo poprosi.

Pusti avto in teče na mestni avtobus. Na telefonu prebere sporočilo sosedo, da sta otroka doma. Avtobus pelje mimo pokopališča, v trenutku se odloči in izstopi. Danes bi imel Andrej rojstni dan. Prižge svečko, strmi v marmornato ploščo.

“Povej mi, kako naj živim brez tebe?!” ga prosi.

Odgovora ni, le sveča, ikebana in izklesane črke. Z naslednjim avtobusom se odpelje domov.

“Mami!!!” ji hči z nasmehom in knjigo v rokah odpre vrata. Sin ima v rokah sendvič, drobtine padajo vsepovsod, a ni ji mar. Objamejo se, pove jima za nezgodo z avtom.

V kopalnici se preobleče. Ko smrdečo in umazano bluzo vrže v koš za perilo, ugotovi, da je poln. Umazano perilo zloži v stroj, a ga ne vključi. To bo storila zvečer, ko bo cenejši tok.

Še sama se usede na tla in sodeluje pri sestavljanju dvigala iz lego kock. Hči pred televizorjem čaka na Infodrom in Nežo; tudi sama bo novinarka, pravi.

Za večerjo speče palačinke; že od nekdaj jih otroka mažeta z evrokremom, sama ima rajši skuto ali marmelado. Uživajo, klepetajo o izletu, o urniku za naslednji dan. Pokopališča jima ne omeni; ne želi ju spomniti na pijanega voznika, ki jim je v sekundi porušil svet. Treba je preboleti, treba je naprej, se zaveda.

Otroka spita, sama nezainteresirano zre v zaslon. Slike se vrstijo, a jih ne vidi, ves čas ima pred očmi pokvarjen avto. Le kje naj skrpa denar za novega? Andrej je vedno govoril, da se je treba boriti s tistim, kar imaš. Takrat se na zaslonu pojavi reklama za odkup zlata.

Nenadoma vstane, gre v spalnico po škatlo z nakitom. Vsebino strese na kavč, skrči noge in začne odbirati. Dela dva kupčka: na prvega zлага stvari, od katerih se ne želi ločiti: svoj zaročni prstan, Andrejeve manšetne gumbе in kravatno sponko, njegov poročni prstan, verižico, staro tetino zapestnico v barvi zrelega žita. Na drugem, večjem kupu se znajdejo zlata darila prijateljev, sorodnikov, tudi sodelavcev. Roki zadrhtita, ko vse to strese v polivinilasto vrečko. Nato prvi kupček pospravi nazaj v šatuljo in to vrne v komodo v spalnici.

Malo postoji, nato odpre vrata Andrejeve omare. V njej je še vedno nekaj njegovih oblek. Pozna ta vonj, vdihava ga, spomini jo omamijo. Na dnu omare zagleda njegovo pižamo, obleče se vanjo, velika je, prevelika, a tako udobna.

V kopalnici vključi pralni stroj, pogasne luči in se vrne v spalnico. Skupna postelja vabi, uleže se vanjo, skrči se. Z rokami objema pižamo, pravzaprav objema sebe; roke niso več njene, zdaj so Andrejeve, tople, nežne, pomirjujoče. Doživlja sanje, želja je neizmerna.

Le narahlo se zdrzne, ko v njeno samotno poletno noč priplava glas s postaje. Kolesa lokomotive enakomerno in neusmiljeno drdrajo refren: vlak odhaja, vlak odhaja, vsak večer, vsak večer!